

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

KYLARGLYKOL MULTI

REACH-reg.nr: 01-2119456816-28 (Monoetylglykol)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Frysskydd i fordonskylare

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Acute Tox. 4; H302

STOT RE. 2; H373

Repr. 2; H361fd

SKADLIGT VID FÖRTÄRING.

KAN ORSAKA ORGANSKADOR (NJURAR) GENOM LÅNG ELLER UPPREPAD EXPONERING VID FÖRTÄRING.

MISSTÄNKTS KUNNA SKADA FERTILITETEN. MISSTÄNKTS KUNNA SKADA DET OFÖDDA BARNET.

Se avsnitt 16 för förklaringar av faroangivelser.

2. FARLIGA EGENSKAPER

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Kronisk exponering skadar hjärnan och det centrala nervsystemet. Kan orsaka organskador (njurar) genom lång eller upprepad exponering. Skadligt vid förtäring. Tränger igenom huden och kan orsaka samma symptom som vid inandning. Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:



Signalord:

VARNING

Faroangivelser:

- H302** Skadligt vid förtäring.
H373 Kan orsaka organskador (njurar) genom lång eller upprepad exponering vid förtäring.
H361fd Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Skyddsangivelser:

- (P102)** Förvaras oåtkomligt för barn.
P202 Använd inte produkten innan du har läst och förstått säkerhetsanvisningarna.
P260 Inandas inte dimma/ ångor/ sprej.
P301+312 VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P330 Skölj munnen.
(P501) Innehållet/behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

2.3 Andra faror

Inga kända.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar:

Ämne	CAS-nr	EG-nr	Vikt-%	Klassificering enligt 1272/2008:
Monoetylenglykol	107-21-1	203-473-3	> 75	Acute Tox 4; H302 STOT RE. 2; H373
Kalium-2-etylhexanoat	3164-85-0	221-625-7	5-8	Repr. 2; H361fd

Innehåller även Bitrex och färg som ej påverkar klassificeringen av produkten.

Se avsnitt 16 för förklaringar av faroangivelser.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

Vid inandning:

Ge den drabbade frisk luft och vila i halvsittande ställning. Sök läkare vid kvarstående besvär.

Vid hudkontakt:

Tvätta huden noggrant med tvål och vatten.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Framkalla kräkning, men endast om den skadade är vid fullt medvetande. Skölj munnen. Kontakta omedelbart läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilka ämnen det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Vattendimma, skum, koldioxid eller pulver.

Olämpliga släckmedel:

Vatten i hård stråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Fullständig förbränning vid överskott av syre bildar koldioxid och vatten. Delvis förbränning bildar kolmonoxid, sot, aldehyder och ketoner. Vid stark upphettning kan ångor reagera explosionsartat med luft.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Undvik inandning av rökgaser. Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Hantera ej i närheten av varma ytor eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Sörj för god ventilation. Gravida och ammande kvinnor bör ej utsättas för produkten.

7. HANTERING OCH LAGRING

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagras vid moderat temperatur i torrt, väl ventilerat utrymme. Håll behållare väl tillslutna. Skyddas från värme, gnistor och öppen eld. Förvaras oåtkomligt för barn.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är inte brandfarlig.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Produkten är hygroskopisk. Förvaras åtskilt från oxidationsmedel. Förvaras åtskilt från mat, dryck och djurfoder.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/ PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Monoetylenglykol 10 ppm, 25 mg/m³ (NGV) / 20 ppm, 50 mg/m³ (KTV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

DNEL (Monoetylenglykol):

Arbetsstagare: Långsiktig exponering- lokala effekter, inhalation: 35 mg/m³

Arbetsstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt: 106 mg/kg/dag

Konsument: Långsiktig exponering- lokala effekter, inhalation: 7 mg/m³

Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt: 53 mg/kg/dag

PNEC (Monoetylenglykol):

Sötvatten: 10 mg/l

Saltvatten: 1 mg/l

Sporadiska utsläpp: 10 mg/l

Sediment (sötvatten): 20.9 mg/kg

Mark: 1.53 mg/kg

Reningsverk: 199.5 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/ PERSONLIGT SKYDD

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Helmask med gasfilter A eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Lämpligt handskmaterial är polykloropren, nitrilgummi eller butylgummi.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör tätslutande skyddsglasögon eller visir användas.

Hud- och kroppsskydd: Lämpliga skyddskläder (långa ärmar och ben).

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Viskös vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Svag
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen information
<i>pH-värde:</i>	7.5-10
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	ca -38 °C (50%-ig lösning) ca -18 °C (33%-ig lösning)
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	> 165 °C
<i>Flampunkt:</i>	>111 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	0.7 hPa (20 °C)
<i>Ångdensitet:</i>	2.6
<i>Relativ densitet:</i>	1.13 kg/dm ³ (20 °C)
<i>Löslighet:</i>	Fullständigt löslig i vatten.
<i>Fördelningskoefficient:</i>	log Pow -0.30
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	> 400 °C
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	> 20 mm ² /s (kinematisk)
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Får ej blandas med oxiderande ämnen och starka syror.

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Termiskt sönderfall > 200 °C.

10.5 Oförenliga material:

Ingen information tillgänglig.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand eller stark upphettning bildas koldioxid, kolmonoxid, aldehyder och ketoner.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LC50 inhalation, råtta, 6 h:	2.5 mg/l
LD50 dermalt, mus:	> 3 500 mg/ kg

(Ovanstående information gäller för Monoetylglykol)

Inandning: Ångor kan orsaka irritation, huvudvärk, yrsel samt verka bedövande och ha andra effekter på centrala nervsystemet.

Förtäring: Farligt vid förtäring., Kan ge omtöckning, yrsel, illamående, buksmärtor, muskelsvaghet och medvetlöshet. Njurskador samt eventuellt lever- och hjärnskador kan tillkomma.

Hud: Tränger igenom huden och kan orsaka samma symptom som vid inandning.

Irritation och frätning:

Inandning: Kan orsaka irritation.

Hud: Tränger igenom huden och kan orsaka samma symptom som vid inandning.

Ögon: Kan ge obehag.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande effekter.

Cancerogenitet:

Inga kända cancerogena effekter.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Teratogenicitet:

Förtäring av stora mängder resulterade i toxiska effekter på moder och foster hos dräktiga djur.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Kan orsaka organskador (njurar) genom lång eller upprepad exponering vid förtäring.

Fara vid aspiration:

Ingen information tillgänglig.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h:	72 860 mg/l	Art: Pimephales promelas
EC50, daphnia, 48 h:	> 100 mg/l	Art: Daphnia magna
EC50, alger, 96 h:	6 500 - 13 000 mg/l	Art: Selenastrum capricornutum
NOEC, fisk, 7 dagar:	15 380 mg/l	Art: Pimephales promelas

(Ovanstående information gäller för Monoetylglykol)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

90 - 100 % (aktiverat slam; Relaterat till: Kemiskt syrebehov; Exponeringstid: 10 d)(OECD TG 301 A).

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Bedöms som ej bioackumulerande.

12.4 Rörligheten i jord:

Adsorption till fast mark förväntas inte.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Avfallskoden fastställs i samråd med den regionala avfallsmottagaren.

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerat som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:
Ingen information.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ingen tillgänglig data.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2011:18 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 15-09-25

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 5, 7, 9, 10

Förklaring av faroangivelser i avsnitt 2 och 3:

H302	Skadligt vid förtäring.
H361fd	Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.
H373	Kan orsaka organskador (njurar) genom lång eller upprepad exponering vid förtäring.